

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

пл. „Св. Неделя“ № 5, София 1000
тел.: (+359 2) 9301 268
факс: (+359 2) 981 1833

www.mh.government.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 196
от 01.06.2021 г.

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водоземно съоръжение

сондаж № Р-1х „Варна“

находище на минерална вода „Район „Североизточна България“ – подземни води от малмоваланжски водоносен хоризонт с температура по висока от 20°C, с участък „Варна“, община Варна, област Варна има следните:

А. Геоложки и хидроложки характеристики:

Местоположение

Водоземното съоръжение сондаж № Р-1х, Варна, участък „Варна“, находище № 100 Район „Североизточна България“ – подземни води от малмоваланжски водоносен хоризонт е изграден от ГПП-Варна през 1961 г. в района на централния плаж на гр. Варна в тухлена сграда 19 кв. м с идентификатор 10135.1509.13 разположен в подземен имот с идентификатор 10135.1509.13 по плана Приморски парк, район „Одесос“, гр. Варна.

Формираща среда на минералната вода

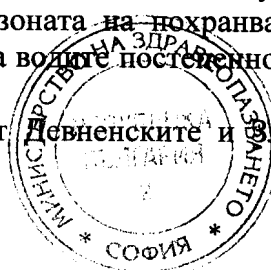
Минералната вода се формира в пукнатинно-карстовата водонапорна система в малмоваланжския водоносен хоризонт и в пукнатинно-поровата водонапорна система на средноеоценския водоносен хоризонт във Варненската моноклинала.

Малмоваланжският карбонатен комплекс, в който е развит едноименния водоносен хоризонт, в областта е изграден от варовици и доломити, неравномерно напукани и кавернозни, които се явяват основен колектор на водоносния хоризонт.

Подхранване на находището

Подхранването на хоризонта, основно се осъществява в пределите на Северобългарския свод в района на Разград в теменната част на Северобългарското издигане, където валанжа се разкрива на повърхността или лежи под тънка кватернерна покривка и е за сметка на атмосферните валежи. Допълнително подхранване се получава от горезалягащи водоносни хоризонти в района на отсъствие на надеждни водоупори и в зоните на крупни тектонски нарушения. На изток и югоизток зоната на подхранване на водоносния хоризонт затъва на голяма дълбочина, температурите на водите постепенно се повишават и от студени преминават в минерални.

Дренирането се извършва от Девненските и Влатинските извори и в акваторията на Черно море.

Колектор на минералната вода

Колектор на минералната вода са неравномерно напукани и кавернозни варовици, доломитизирани варовици и доломити на малмоваланжския водоносен хоризонт.

Експлоатационен водоизточник на минерална вода в находището

Надморската височина на устието на сондажа № Р-1х „Варна“ е 2,84 м.

Сондаж № Р-1х „Варна“ е изграден през 1961 г. с дълбочина 1992,00 м.

Сондаж № Р-1х „Варна“ е разкрил следния геоложки разрез:

- от 0,00 до 21,00 м – неоген, глини с пясъчливи и варовити постройки;
- от 21,00 до 266,00 м – олигоцен, глини с прослойки от мергели, в основата неравномерно пясъчливи;
- от 266,00 до 491,00 м – горен еоцен, мергели неравномерно-пясъчливи, в основата преминаващи в глинести варовици;
- от 491,00 до 561,00 м – долен-среден еоцен, нумулитни варовици, финни кварцови пясъци и пясъчници;
- от 561,00 до 628,00 м – горна креда, варовици, плътни здрави с флинткови ядки;
- от 628,00 до 1286,00 м – хотрив, мергели варовити с прослойки от глинести пясъчници, като в основата са силно варовити;
- от 1286,00 до 1992,00 м – малм-валанж, варовици, доломити, доломитизирани варовици, неравномерно напукани и окарстени.

Конструкцията на сондаж № Р-1х „Варна“ е следната:

- от 0,00 до 48,20 м е спусната метална колона $\varnothing$ 406 мм, която е циментирана;
- от 0,00 до 1289,30 м е спусната метална колона $\varnothing$ 219 мм, която е циментирана;
- от 1289,30 до 1992,00 м интервалът е преминал с длето $\varnothing$ 190 мм и сондажът е без обсаждане, на открит ствол.

Експлоатационни ресурси

Със Заповед № РД-316 от 12.02.2019 г. на министъра на околната среда и водите са утвърдени експлоатационни ресурси за „Район „Североизточна България“ – подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20°C – участък „Варна“, община Варна и област Варна, както следва

Воден обект	Експлоатационни ресурси от минерална вода			Температура	Експлоатационни ресурси за хидротехнически изгради		
	Q _{теп} (л/сек)	Q _{хв} (л/сек)	Q _{хв2} (л/сек)	T (°C)	Q (л/сек)	ΔT (°C)	Q _{теп} (ккал/сек)
Находище на минерална вода Район „Североизточна България“ – подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20°C	1507,2	1004,8	-	20,2-69,6	2512,0	30	315758
	2512,00						

и технически възможен дебит:

Водоземно съоръжение:	Технически възможен дебит	Кота СВН	Допустимо понижние Сдоп.	Допустима кота на динамично водното ниво	Допустима дълбочина на водното ниво	Температура
	Q (л/сек)	м	м	м	м	T (°C)
Сондаж № Р-х „Варна“	18	-	20	-	До кота +3,34	51

Каптиране

Сондаж № Р-1х „Варна“ е разположен в тухлена сграда с ограничен достъп.

Санитарно-охранителна зона

С решение № 659/1973 г. на МС са определени зони за хидрогеоложка и санитарна охрана на минералните води във Варненски район.

Съгласно § 144а, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите, до приемането на наредбата по чл. 135, т. 6 за определяне на зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, и на минералните води и издаването на заповедите за определяне на санитарно-охранителните зони по реда на посочената наредба, границите и режимите на средния и външния пояс на учредените преди 28 януари 2000 г. санитарно-охранителни зони на находищата на минерални води не се прилагат, а границата на най-вътрешния пояс, когато той е предназначен за защита на водоземно съоръжение, се запазва.

Б. Състав:

1. Аниони	mg/l	eq%	2. Катиони	mg/l	eq%
F ⁻	0,65	0,465	NH ₄ ⁺	0,20	0,153
Cl ⁻	79,71	30,805	Ca ²⁺	44,89	31,153
SO ₄ ²⁻	34,36	9,800	Mg ²⁺	22,37	25,606
CO ₃ ²⁻	< 6,00	0,000	Na ⁺	66,66	40,325
HCO ₃ ⁻	262,38	58,929	K ⁺	7,70	2,739
HSiO ₃ ⁻	-	-	Fe-общо	0,03	0,007
NO ₂ ⁻	< 0,05	0,000	Li ⁺	< 0,05	0,000
NO ₃ ⁻	< 1,00	0,000	Mn ²⁺	0,04	0,018
Сума:	377,10	~100,00	Сума:	141,88	~100,00
Сух остатък при 180°C		417 mg/l	H ₂ SiO ₃	33,47	mg/l
Сух остатък при 260°C		401 mg/l	Обща минерализация	552	mg/l
Електропроводимост		778 µS/cm	Въглероден диоксид	13,20	mg/l
при 25°C			Сероводород	1,56	mg/l
pH		7,81	Дебит		18 l/s
			Температура		32°C

Външен вид: Водата е бистра, безцветна, без утайка с мирис на сероводород.

3. Микроелементи (mg/l)

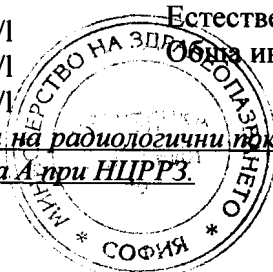
Алуминий	0,046	Никел	< 0,005
Арсен	< 0,010	Олово	< 0,010
Антимон	< 0,005	Селен	< 0,010
Бор	0,312	Хром	< 0,005
Барий	0,081	Цинк	0,019
Сребро	< 0,050	Живак	< 0,001
Кадмий	< 0,003	Цианиди	< 0,010
Мед	< 0,050		

Данните са съгласно Протоколи от изпитване № 289 от 18.12.2020 г. на Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към „НСБФТР“ ЕАД, гр. София и Протокол от изпитване № ЛИК-П 1423 НА ХФИ от 28.09.2020 г. на ЛИК при РЗИ Варна.

4. Радиологични показатели

Обща α- активност	0,314±0,045 Bq/l	Естествен уран	0,0085±0,0017 mg/l
Обща β- активност	0,341±0,033 Bq/l	Обща индикативна доза	< 0,10 mSv/year
Радий-226	0,139±0,039 Bq/l		

Данните са съгласно Протоколи за контрол на радиологични показатели на вода № W 022a и № W 022b от 16.02.2021 г. на Орган за контрол от вида А при НЦРРЗ.

5. Микробиологични показатели

Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 20±2°C	< 1 КОЕ/см ³	Фекални стрептококи (ентерококи)	< 1/250 см ³
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 37 ±1°C	... < 1 КОЕ /см ³	Спорообразуващи сулфитредуциращи анаеробни бактерии	< 1/50 см ³
Колиформи при 37°C	< 1/250 см ³	Псевдомонас аеругиноза	< 1/250 см ³
Ешерихия коли при 37°C и 43°C	< 1/250 см ³		

Данните са съгласно Протокол от изпитване № ЛИК – П 1423 СМБ/ХФИ от 28.09.2020 г. на ЛИК при РЗИ Варна.

Заклучение:

Общата минерализация на минералната вода от сондаж № Р-1х „Варна“, находище на минерална вода „Район „Североизточна България“ – подземни води от малмоваланжски водоносен хоризонт с температура по висока от 20°C, с участък „Варна“, община Варна, област Варна е 552 mg/l. Характеризира се като хипотермална, минерализирана, хидрокарбонатно-хлоридна, натриево-калциево-магнезиева вода, без санитарно-химични и микробиологични признаци на замърсяване. Съдържанието на изследваните микрокомпоненти и стойностите на микробиологичните и радиологичните показатели са в границите на нормите за минерални води. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1987 г., посл. изм. бр. 70 от 2004 г.).

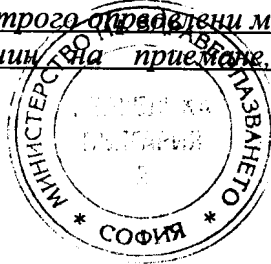
В. Свойства:

Лечебно-профилактичните свойства на водата се определят от нейната минерализация и наличието на хидрокарбонатни-хлоридни-натриеви-калциеви-магнезиеви съставки. Питейното балнеолечение с този тип води оказва въздействие основно върху стомашно-чревния тракт, жлъчно-чернодробната и бъбречно-отделителната системи. Водата намалява лекостепенно хиперацидитета на стомашния сок, ако се приема 60-90 минути преди хранене, стимулира кинетиката на жлъчните пътища и има противовъзпалително действие върху секреторната функция на черния дроб.

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответното *темпериране*) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: стомашно-чревни (хронични гастрити и гастродуоденити с намален стомашна секреция, язвена болест, ентероколити свързани с намалена моторика на чревния тракт и др.); жлъчно-чернодробни (жлъчно-каменна болест, хронични холецистити, холангити, хронични хепатити, дискинезии на жлъчните пътища и др.); бъбречно-урологични (хронични пиелонефрити и цистити, уратна и оксалатна литиаза, състояния след литотрипсия); метаболитни заболявания (подагра, захарен диабет, затлъстяване и др.).

При вътрешно (питейно) балнеолечение водата е противопоказана до 6 месеца след кръвоизлив от стомашно-чревния тракт.

Използването на минералната вода за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика е по лекарско назначение, при спазването на строго определени методики и дозировки (количество на приетата вода, температура и начин на приемане, продължителност на лечебно-профилактичния курс).

Инхалационно лечение: при хронични възпалителни заболявания на горни и долни дихателни пътища.

При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответно *темперирание*) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: дегенеративни и възпалителни заболявания в ремисия (артроартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозирац спондилоартрит и др.); на периферната нервна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулопатии и др.); след оперативни интервенции на опорно-двигателния апарат (за кинезитерапия при посттравматични и постоперативни състояния); кожни заболявания (хронични дерматити, псориазис и др).

Минералната вода може да бъде използвана за спортно - възстановителна дейност при съответно *темперирание* на водата до 28°C.

Противопоказания за външно балнеолечение: специфични заболявания; онкологични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в остър стадий и декомпенсирана функция на органи и системи; ХИБС - с ритъмни нарушения; епилепсия.

В случаите, когато минералната вода от сондаж № Р-1х „Варна“, находище на минерална вода „Район „Североизточна България“ – подземни води от малмоваланжски водоносен хоризонт с температура по висока от 20°C – участък „Варна“, община Варна, област Варна се ползва за цели различни от посочените в балнеологичната оценка или когато водата се ползва по начин, който променя минералния състав посочен в балнеологичната оценка, следва да бъде получено одобрение от Министерство на здравеопазването за всяка конкретна цел и начин на нейното приложение.

**ЗА МИНИСТЪР:
Д-Р АЛЕКСАНДЪР ЗЛАТАНОВ
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР**

Съгласно Заповед № РД-01-365 от 20.05.2021 г.

